

Feb. 63

2/63

de internationale

Uitgave van de
NEDERLANDSE SEKTIE VAN DE
VIERDE INTERNATIONALE

proletariërs
aller landen
verenigt u !

DE INTERNATIONALE

Orgaan van de Nederlandse Sectie van de Vierde Internationale
Verschijnt maandelijks

februari 1963

Zesde jaargang-- Nummer 11

Administratie: J. Jacobs, Leidsekade 54 III, Amsterdam- C.

Gemeentegiro Amsterdam J 4501 Abonnementprijs: , f 4,00 per jaar

DEZE MAAND

In de afgelopen periode zijn de hoofdtendenties in de wereldontwikkeling onveranderd gebleven. Allereerst: voortgang van de koloniale revolutie. In Latijns Amerika, waar opstandige bewegingen zich voordeden in Guatemala, de Dominicaanse Republiek, (bij herhaling) in Peru, naast de permanente burgeroorlog in Bolivia, enz.; waar Cuba zijn kracht demonstreert in een zelfstandige revolutionaire internationale politiek onafhankelijk van de lijn der Russische bureaucratie. In Afrika, waar door de Algerijnse staat het program van Tripolis wordt uitgevoerd, met de nationalisatie van de door de Fransen verlate goederen, en krachtadige steun wordt verleend aan de Angolese en de nabije Zuid Afrikaanse gewapende revolutionaire strijd; waar het begin van een Congolese massa-oppositie zich gaat verzet ten tegen de pro-imperialistische regering te Leopoldstad; waar de de burgerlijke "stabiliteit" van Sénégal en Togo aan het wankelen word gebracht. In Azië, waar een gewapende opstand de pro-imperialistisch Groot-Maleise plannen van Abdul Rahman worden doorkruist, gesteund door de linkssocialistische beweging in Singapore; dit naast oudere processen als de succesvolle burgeroorlog in Zuid-Vietnam en de toenemende instabiliteit van vele min of meer bonapartistische regimens.

Voorts, de doorwerking van de economische en culturele ontwikkeling der socialistische landen in het destalinisatieproces in bijna alle arbeidersstaten; een kwestie die ook verban houdt met de interbureaucratische tegenstellingen tussen "Moskou" en "Peking".

Daartegenover staat het offensief dat het Amerikaanse imperialisme- driester geworden door zijn "succes" t.o.v. de Soviet Unie over Cuba- ontwikkelt: in Congo achter de facade van de VN en Adoela-klick; tegenover Cuba, door een nieuwe provocatie, n.l. in de eis van terugtrekking der Russische adviseurs(militaire).

Nieuw is echter de jongste toename van de inter-imperialistische tegenstellingen op het West-Europese front: Englands toetrding tot de EEG- economisch blok ter versterking van de NAVO- door de bonapartistische halfdictator De Gaulle getorpedeerd, wat ongetwijfeld een der belangrijkste gebeurtenissen van deze maand is geweest. Na een opgaande lijn van Westeuropese kapitalistische consolidatie na 1948-49, doen zich--onder invloed van de genoemde wereldrevolutionaire krachten--de steeds aanwezige inwendige tegenstrijdigheden van het kapitalistische stelsel, geleidelijk steeds meer voelen. De relatieve zwakheid van de Franse bourgeoisie tegenover grote achterlijke sectoren van de maatschappij- boeren en "oude middenstand"- hielp, onder de slagen van de Algerijnse revolutie, een autoritair bonapartistisch regiem in het leven roepen. Dit kan de belangen van het meer Europees georienteerde bourgeoisie, het Franse grootkapitaal, niet met die der Franse boeren, laat staan met die der Engelse boeren, in overeenstemming brengen en moet zich, door zijn aard, forceren tot een machtspolitiek die boven Frankrijks krachten uitgaat. Wij zullen op dit uiterst belangrijke vraagstuk van de "Europese eenheid" nog uitvoerig terugkomen, en eindigen dit korte woord met een oproep tot ondersteuning van de socialistische Algerijnse revolutie: gaat werken in Algerije !!!

INHOUD VAN DIT NUMMER:	p. 1	Henk de Vries	Leven in de bouwrij
	p. 2	Joseph Hansen	Het lot van de kinderen van Algerije
	p.7	Annie van Deventer	Boekbespreking
	p.9	Michel Pablo	Vier politieke hoofdproblemen van onze tijd
	p.15	Henk Lousink	Het congres van de Partij van de Arbeid
	p.17	Een Trotskiste	in een stalinistisch concentratiekamp anno 1937
	p.21	k. Dubois	Boycot van de televisie

LEVEN IN DE BOUWERIJ

(Kam. Henk de Vries is een bouwvakarbeider, die hier zijn mening geeft over wat er in de bouw - en daarbuiten.... - zoal te koop is)

Als de tekenen niet bedriegen gaan we een periode van meer strijd tegemoet. Er valt nl. niet te verwachten, dat de nieuwe loonregeling voor ons verbetering van enige betekenis zal meebrengen. En gezien het feit, dat bijna dagelijks de prijzen voor de eerste levensbehoeften omhoog gaan zullen we niet kunnen berusten in deze gang van zaken. In de bouw liggen de zaken zo, dat op het werk een belangrijk beter loon is afgedwongen dan de CAO toelaat. Daerbij is natuurlijk een van de belangrijkste oorzaken de schaarste aan bouwvakarbeiders, waardoor de ondernemers bereid/om ten gunste van hun enorme winsten en om de /zijn arbeidsvrede te bewaren de arbeiders enkele kruimels toe te werpen. Dat wil evenwel niet zeggen, dat ze niet proberen om waar dat mogelijk is wat van de lonen af te knabbelen. Zo gauw er een beetje vorst in aantocht is en er een aantal arbeiders in de vorstverletregeling lopen proberen ze mensen, die om werk komen vragen af te schepen met minder dan gebruikelijk is. Maar, het moet gezegd, dat lukt slecht.

Toch moeten we ons geen illusies maken. We zijn nog steeds een noodzakelijk kwaad en er wordt in werkelijkheid niet gebouwd om het gebrek aan woningen en gebouwen op te heffen, maar alleen omdat er vette winsten gemaakt worden. In de NRC van 12 dec. 1962 signaleert de heer C. Küppers, ex-adjunctdirecteur van de rotterdamse dienst van gemeentewerken een hem bekend geval van een groep middenstandswoningen in een van de nieuwste rotterdamse wijken. Geen rekening houdend met zwarte lonen heeft hij kunnen berekenen, dat de bouwer een winst boekte van ongeveer zestig procent van de stichtingskosten, inclusief de grond. "Deze abnormale winsten kunnen worden gemaakt omdat de vraag zoveel groter is dan het aanbod" aldus de NRC. (Onderstr. van mij HdV).

Maar zo gauw die winsten slinken door de een of andere oorzaak is het met het vele werk en met onze schaarste gedaan en worden we als een uitgeknepen citroen aan de kant gegooid. Het is hier dan ook de plaats om te herinneren aan het feit, dat we niet ongestraft ons negen uur per dag kunnen uitsloven. Denk maar eens aan het schrikbarende grote aantal bouwvakkers, dat rugklachten heeft. In feite is het toch zo, dat we min of meer afgestompt maar doorpersen. Is het, als je het goed bekijkt, niet onmenselijk, dat je 's morgens om zeven uur in kou en donker, na in de meeste gevallen al een minuut of twintig op de brommer te hebben gezeten aan het werk moet. De omstandigheden, waaronder wij werken, zijn vergeleken bij een zestig jaar geleden, heus niet zoveel veranderd. Toch heeft de bond bepaalde dingen weten te bereiken, die wel degelijk verbeteringen zijn. Voor een groot deel zijn die verbeteringen bereikt door de strijd van de arbeiders zelf. Aan de andere kant werden die verbeteringen "toegestaan" doordat de maatschappelijke rijkdom toenam. Maar zonder bond en zonder strijd zouden er geen sociale verbeteringen zijn bereikt en als we werkelijk strijd moeten gaan voeren is een strijdbare bond onontbeerlijk. Als we onze belangen niet meer op het werk kunnen verdedigen moeten we dat via de bond kunnen doen. Nu lid worden betekent straks mee kunnen praten. Door in de bond met elkaar te praten en te organiseren en van binnenuit de bond te dwingen ons te ondersteunen kunnen we onze strijd voeren.

Laten we niet vergeten, dat het toch de bonden zijn, die onze CAO afsluiten, zelfs indien dat zonder ons gebeurt. We moeten het de bestuurders niet extra gemakkelijk maken door buiten de bond te blijven. Hoe kunnen wij verwachten, dat ze betere arbeidsvoorwaarden van de ondernemers afdwingen als we niet in staat zijn om de bond onze wil op te leggen. In dit verband is het misschien interessant op te merken, dat de christelijke en katholieke bonden er in slagen belangrijk vlugger te groeien dan het NVV. Tussen 1 juli 1961 en 1 juli 1962 steeg het ledenaantal van het KAB met 3.881 tot 418.331, het CNV nam toe met 2.018 tot 226.068, terwijl het NVV toenam met slechts 1.710 tot 509.812. Dit is een teken aan de wand.

Als socialistische vaktbeweging had het NVV bij een strijdvaardige houding zeer zeker een groot deel van de nu naar het CNV en de KAB gegane, ongetwijfeld strijdbare arbeiders tot zich kunnen trekken. Dat de wil tot organiseren bestaat is zonder meer duidelijk. Die wil om te zetten in strijd is de voornaemste taak van de arbeiders in het KVV.

o o

Joseph Hansen is hoofdredacteur van The Militant, het blad van de Amerikaanse Socialist Workers Party. In het hieronder opgenomen artikel schrijft hij over kinderen van Algerije. Wat zouden wij aan zijn relaas hebben toe te voegen dan de dringende oproep de kinderen van Algerije te helpen op iedere manier, die maar mogelijk is .....

Joseph Hansen

HET LOT VAN DE KINDEREN VAN ALGERIJE

Algiers is gebouwd op steile heuvels, die oprijzen uit een halve-maanhvormige haven met sprankelend blauw water. Boven de woonhuizen en de eindeloze trappen van de overvolle Kasbah beginnen de luxueuze huizen, waar sinaasappelbomen, bougainvillae, rozen en geraniums je doen denken aan Zuidcalifornië. In dit exclusieve district bezochten we het Faiyre-landgoed.

Binnen de hoge muur slingert een oprijlaan door palmen en bloementuinen naar de top van een heuvel, waar twee huizen staan. Een ervan is een groot, onregelmatig gebouwd boerenhuis, waarachter een rij statige eucalyptusbomen. Het andere is een enorme villa, witgepleisterd verblindend in de noordafrikaanse zon.

Het is een beetje ongelooflijk dat hier mensen in woonden. De ingewikkelde betegeling, de met grote zorg gesneden lambrizing, de arabeske plafonds, leren bekleding op deuren, zuilen in de stijl van het Alhambra, een koepel met een rand van gebrandschilderd glas -- dat alles deed me denken aan een hollywoodse filmstudio, een indruk, die niet werd verminderd doordat we in een van de ruime badkamers een scene opmerkten, die was uitgevoerd in keramiektegels in de muur boven de kuip: slavenmeisjes, welke de kleurige mantel uitspreiden van een naakte prinses terwijl deze in het water stapt.

De eigenaars van het landgoed zijn weg. Zij vluchtten toen de terroristen van de OAS, welke zij ondersteunden, er niet in slaagden de Revolutie het licht uit te blazen. Het landgoed werd aldus een "verla-

ten eigendom" en werd twee maanden geleden door de nieuwe regering overgenomen. Het is nu een tehuis voor weeskinderen.

Vreemdelingen zijn welkom

Bij de villa kwamen drie kleine meisjes ons tegemoet. Zij verwelkomden ons met een kus op iedere wang en wij gaven hen een westerse omhelzing terug.

Een van de kleine meisjes, Zakia, droeg een blauwe trui. De gebreide rechtermouw hing slap en los als een aan haar schouder bevestigde lap en wij realiseerden ons, dat haar arm weg was. De amputatie was hoog gedaan en er scheen zelfs geen stomp te zijn overgebleven. Zij glimlachte ons droefgeestig toe.

Kinderen in de groep van vijf- tot achtjarigen renden ons voorbij op weg naar een spel bij het lege zwembad. De ongeveer dertig kleinen vonden het klaarblijkelijk heerlijk in de warme zon, terwijl zij over de droge bodem holden. Toen wij foto's maakten schonken zij daaraan weinig aandacht, karakteristiek voor kinderen, die nog nooit een foto-toestel hebben gezien.

Onze gids leidde ons naar de tennisbanen achter het imposante gebouw. Hier was een groep jongens, waarschijnlijk elf tot veertien jaar oud, bezig twee ploegen te kiezen. Waarvoor vernamen wij niet, maar klaarblijkelijk niet om tennis te spelen, daar we rackets noch netten of tennisballen zagen. De wezen hebben hier heel weinig speelmateriaal.

Een van de jongens stond wat afzijdig, met de schouders gebogen over zijn krukken. De rechterbroekspijp hing leeg van zijn knie. Hij bewoog zich heel handig naar zijn speelgenoten.

"De geblesseerde kinderen doen hard hun best om zich aan te passen", zei onze gids. Hij vertelde ons iets over Ounissa, die we iets later ontmoetten. Een van haar handen is weg. De kinderen probeerden te voorkomen, dat Ounissa zich naar zou voelen bij de breilessen, die werden gegeven om hen iets nuttigs te leren. Het was echter Ounissa zelf, die het probleem oploste. Door een van de naalden tussen haar tenen te houden leerde zij om bijna even goed als de anderen te breien. Iedereen was trots op haar. Om het makkelijker te maken kreeg ze een jongensbroek te dragen.

Samenwerkende Kinderen

Aan de rand van een perk met grondklimop, welke in klimaten als deze in de plaats komt voor grasperken, liet onze gids ons stilstaan. "Dit stuk land kan ondermijnd zijn", zei hij. Hij wees op draden, die lagen te roesten op de vochtige bodem onder de klimop. "Het is de kinderen verboden hier te komen". "En gehoorzamen ze?" "O, ja, ze zijn heel lief."

Op vele kleine manieren zagen we hoezeer deze kinderen zijn ingesteld op samenwerking. Ondanks dat de kooien en ledikanten in kamer na kamer dicht opeenstaan waren de netheid en helderheid eerste klasse. Aan de eettafel zorgden, ondanks de herrie, de oudere kinderen voor de jongere. Ik keek naar twee van hen, die zich bezighielden met een kleintje dat in slaap was gevallen met zijn wang in zijn bord.

In Oostalgerije, zo vernam ik, stuurden de Joegoslaven verscheidene geprefabriceerde schoolgebouwen. Een ervan werd vervoerd naar een gebied waar enkele weeskinderen tesamengebracht waren. Er kon echter geen enkele timmerman of monteur gevonden worden om de school op te zetten

of om leiding te geven aan het werk. Zoals in de rest van Algerije waren de meeste geschoolde beroepen gemonopoliseerd door de Fransen. Zij verlieten het land in een massale uittocht. De wezen zetten, onder leiding van hun leraar, de school in elkaar, waarbij de veertienjarigen het zware materiaal hanteerden. Zelfs de achtjarigen deden mee door de aanvoer van draadnagels te organiseren.

Bij onze terugkeer naar de ingang van de villa ontmoetten we Abderrahmane Naceur, algemeen secretaris van "El Djil El Djadid" (De Nieuwe Generatie), de door de regering opgezette vereniging, welke moet beginnen te werken aan het probleem van Algerije's oorlogswezen. En magere, gespierde jongeman, volledig verdiept in zijn taak, deed hij me denken aan de toegewijde revolutionairen van de 26 Juli Beweging, die ik in Cuba tegenkwam.

Terwijl hij mij vertelde over de wezen kwam er een oude auto aanrijden. Die bracht twee kinderen mee, een meisje van nog geen twaalf jaar en haar jongere broertje.

Het Verhaal van Ghania

Het meisje, meelijwekkend vermagerd, haar benen meer botten dan vlees, stond op de bekiezelde oprijlaan, terwijl zij onhandig de mand omklemde, waarin zij haar bezittingen had meegebracht. Ondanks haar dappere manier van doen keken haar grote zwarte ogen verschrikt. De drie kinderen, die ons hadden begroet benden naar haar toe om haar te verwelkomen en kusten haar op beide wangen. Het kind brak plotseling in tranen uit, haar snikken werd al gauw bijna krampachtig alsof zij zichzelf niet meer onder controle had.

Naceur vertelde me de geschiedenis van Ghania. Bij een van hun krankzinnige bloedbaden slachtte een bende OAS-terroristen meer dan 150 bootwerkers af in de haven van Algiers. Ghania's vader was een van hen. Gedurende enige tijd worstelde de moeder verder en stierf toen. Ghania werd een van de kinderen van deze stad, die de restaurants en de koffie huizen omzwerm en, de hand uitgestrekt.

In een TV-uitzending vroeg Naceur om hulp aan de kijkers, speciaal aan de armen, die een scherp gevoel hebben voor zulke dingen. Een dag later deed een man, die nog bewogen was door de oproep, meer dan met een muntstuk reageren op de magere hand, die zijn arm beroerde terwijl hij aan een terrastafeltje zat. Hij praatte met het kind. Nauwelijks wetend hoe zij zich tegenover zo'n vreemdevolwassene moest gedragen bracht Ghania hem naar het hol in de kasbah, waar zij haar kleine broertje Amar had achtergelaten. De man vertelde haar van de villa in het Hydra-district, waar andere kinderen waren zoals zij en waar zij een tehuis kon vinden en volwassenen, die van haar en de kleine Amar zouden houden. We waren daar toen ze ontdekte, dat wat hij gezegd had werkelijk waar was.

Men zei Ghania haar mand in de oprijlaan te laten staan. Ze zette hem neer, haar wangen overstromd door tranen en werd door andere kinderen naar binnen gebracht, nog steeds snikkend. De voden, waarin ze gekomen was zouden verbrand worden. Na een bad, gekleed in schone warme kleren, zou een nieuw leven voor haar opengaan.

"Het is beter dat zij zo huilen", zei Naceur. "Het helpt hen om los te komen van wat zij voelen. Hij tilde de voddige kleding op, die boven op Ghania's mand lag. Daaronder lagen vier of vijf grote hompen brood en een bruine kartonnen ronde doos, waarschijnlijk van een keukenschoonmaak-

middel, hoewel dat moeilijk uit te maken was daar het etiket verdwenen was. Naceur pakte de doos op, keek er kort naar en wierp hem met een bitter gebaar op het grint naast de mand.

"Zij zijn zonder tehuis"

De avond daarop praatte ik gedurende verscheidene uren met Naceur en anderen van de staf. Ik begon met te vragen: "Wat is er te zeggen over het probleem als geheel in Algerije? Zouden jullie me enkele cijfers kunnen verschaffen om aan te geven waar jullie voor staan? De zaak is, dat het Amerikaanse volk niets weet omtrent de werkelijke noden hier en ofschoon The Militant geen breed gehoor bereikt zouden we toch kunnen helpen om de zaak in beweging te brengen door hen op de hoogte te stellen."

Hij scheen niet te weten waar hij moest beginnen. "Wel, ongelukkig genoeg bezitten we geen exacte cijfers. Er is geen volkstelling geweest, weet je. Maar we zouden het zó kunnen benaderen: Er zijn elf tot twaalf miljoen mensen in Algerije. Ongeveer 53% zijn onder de twintig. De helft daarvan heeft hulp nodig. Tenminste twee miljoen kinderen en jongeren hebben onmiddellijk hulp nodig. Een minimum van honderdduizend zijn wanhopig. Zij hebben geen voedsel, geen onderdak. Zij hebben geen tehuis."

Het verhaal van het lot van Algerije's kinderen na bijna acht jaar koloniale oorlog zou overpeinsd moeten worden door iedere Amerikaan (en Nederlander! Vert.), die ook maar enig gevoel heeft voor menselijkheid. Hier is het in het kort, zoals de algemeen secretaris en de stafleden van El Djil El Djadid mij de feiten gaven:

De door de OAS ontketende terreurcampagne was slechts de voortzetting van zeven jaar "smerige" oorlog door de franse imperialistische krachten. In één operatie kamde het franse leger systematisch dorpen uit op zoek naar iedereen, die verdacht werd van het leiden van vrijheidsstrijders in het gebied of zelfs van in staat te zijn hen te leiden. Die werden doodgeschoten. Duizenden stierven op deze wijze.

"Made in USA"

Veel vaker waren de Fransen niet zo kieskeurig. Zij vaagden dorpen weg bij duizenden, door napalm te gebruiken. Dit spul, tot gelei verdikte gasolie, kleeft aan het vlees wanneer het ontbrandt. Vooral de ogen zijn kwetsbaar voor de hevige hitte. Vele algerijnse kinderen werden het slachtoffer van deze vorm van hulp "Made in USA", welke de regeringen van Eisenhower hun franse bondgenoten gratis en in overvloedige mate verstrekten.

Delen van de bevolking vluchtten voor de Fransen naar Tunesië en Marokko. Families werden door deze bewegingen zowel als door de eisen van de vrijheidsstrijd door geheel Algerije onvermijdelijk uiteengeslagen. Vandaag de dag zwerven tienduizenden vagebonderende kinderen over het platteland. Zij eten alles, wat de pijn in hun magen zou kunnen stillen. Des nachts is het bitter koud in de droge streken, zelfs op hoogten gelijk aan de zeespiegel. In de bergen kan men op een heldere dag vanuit Algiers de sneeuw zien. Om beschutting te vinden kruipen deze dakloze kinderen in grotten of in holen, bedekt met enkele balen stro of zij vinden een dergelijk ellendig onderdak, maar velen van hen doen weinig, zich gedragend alsof zij versuft zijn.

Langs de grenzen van Marokko en Tunesië richtte het franse leger een wirwar van geëlectriceerd prikkeldraad op om Algerije af te sluiten voor de vrijheidsstrijders, die wapens binnen trachtten te brengen.

Teneinde deze draadversperringen ondwordringbaar te maken groeven de Fransen miljoenen mijnen in.

Jarenlang, wellicht tientallen jaren lang zullen nog Algerijnen door deze mijnen "Made in USA" wanneer zij trachten het land weer in produktie te brengen worden opgeblazen. Nu, op dit ogenblik zijn de mijnevelden in het bijzonder dodelijk voor de wezen. De ijzeren staken, waaraan het prikkeldraad is bevestigd kunnen worden verkocht voor vijftig franken (ongeveer 35 cent). Het draad brengt ook iets op. Als je een mijn ontmantelt kun je het lood en het koper ook verkopen. Kinderen, wanhopig van de honger, wagen hun kans. Sommigen sterven snel. Anderen bloeden langzamer dood. Verminkte-kinderen slagen er soms om een hospitaal te bereiken, waar zij een ruwe amputatie ondergaan. Er sneuvelen er thans gemiddeld tien per dag.

Vroegrijpen

Naast de lichamelijk gesneuvelden zijn er mentaal gesneuvelden. Vele kinderen hebben raids zien uitvoeren met de bajonet op het geweer. Zij hebben huizen en winkels zien opblazen met plasticbommen. Zij hebben een volwassene als een getroffen dier zien neerslaan tegen het trottoir, zijn bloed stromend uit een gapende wond in zijn keel. Deze dingen werden door beide kanten gedaan in de jaren van de burgeroorlog. Vandaag bezitten kinderbenden wapens, die zij hebben gestolen en die zij zonder aarzelen gebruiken op de manier, waarop zij de groten ze zagen gebruiken. In het door strijd verscheurde Algerije werden zij de vroegrijpen van de moderne beschaving.

"Gisternacht werd een meisje gillend wakker", zei Naceur. "We vroegen haar wat er aan de hand was. Het was een nachtmerrie. Ze zei: "Bloed! Bloed! Bloed!" Het is wonderlijk, dat problemen van deze aard naar voren komen nadat het kind zich veilig is gaan voelen. Zij hebben een reusachtige hoeveelheid genegenheid nodig."

De Algerijnen kunnen op het moment weinig doen. De economie is lamgelegd. De planken zijn leeg. Boerderijen en zaken zijn aan alle kanten verlaten. - tachtig procent van de fabrieken werd gesloten. Toen zij het land verlieten hebben de colons hun banktegoeden overgebracht. De schatkist is leeg, sommige ambtenaren hebben al vier maanden lang geen betaling ontvangen. En Frankrijk, dat klaarblijkelijk rekent op een algemene ineenstorting, speelt het wrede spel van kat en muis.

Er wordt enig voedsel gedistribueerd. Er zijn enkele centra ingericht, waar kinderen kunnen worden heengebracht. Maar het is slechts niets meer dan een begin. De komende enkele maanden zullen een verschrikkelijke tol eisen.

Hoe geholpen kan worden

In Algiers werd een noodoproep gedaan voor drieduizend stuks kleding. Dit aantal kon in de met armoede geslagen stad niet worden gevonden. Er wordt thans een poging gedaan om noodateliërs in te richten, waar kleren gemaakt kunnen worden. - maar daar zijn naaimachines voor nodig. Waar kun je die krijgen in dit deel van de wereld?

Ik vroeg Naceur om op te geven op welke manier geholpen zou kunnen worden.

"Naast kinderkleren", zei hij, "hebben we voedsel nodig. Ingeblikt spul zoals corned beef, jam, suiker, melkpoeder - van alles in geconcentreerde vorm. We hebben eerste hulpmiddelen nodig: zwachtels, gaas, de meest elementaire dingen. We hebben schoolbehoeften nodig zoals pot-

loden, papier, schriften, materiaal voor kunst en handenarbeid. "

"Voor de oudere kinderen hebben we een speciaal probleem, waar jullie ons in grote mate mee kunnen helpen. Zij moeten een vak leren, maar we hebben geen gereedschap om de cursussen mee uit te rusten. We hebben zagen en hamers en tangen en zulke dingen nodig. "

"We hebben wezen, die proberen voor kok te leren en voor schilder en voor tuinman door wat zij in centra als dit kunnen doen. En er is hier zelfs een bezig met loodgieterswerk. Achtenveertig anderen willen een vak leren, maar zij moeten eerst lezen en schrijven leren. Ons percentage analfabeten was onder de Fransen negentig percent. "

"Enkele van de speciale dingen, die we nodig hebben zijn kunstarmen en -benen en -handen en -voeten. Het zou heerlijk zijn als ook enkele van jullie hospitalen, die geschoold zijn in het behandelen van oorlogsslachtoffers, sommige van onze gevallen voor behandeling en training zouden opnemen."

"En hoe zou de hulp moeten worden aangepakt?", vroeg ik hem. "Zijn er ook organisaties opgezet?"

Naceur twijfelde enigszins. "Ik geloof, dat enkele religieuze groepen hulp naar Algerije hebben gezonden en we hebben beloften ontvangen. Onze arabische broederlanden helpen, maar het wezenprobleem is zo groot dat we onmiddellijke hulp op grote schaal nodig hebben."

"Wat moeten we doen?"

"Laat ik je een adres geven. Wat er ook hier naartoe wordt gestuurd gaat naar de wezen, daar kun je absoluut zeker van zijn."

Het adres, dat hij me opgaf was als volgt:

Association El Djil El Djadid
Haut Mont D'Hydra
Chemin de la Madeleine
Algiers, Algerije

---

o o o

BOEKBESPREKING

door Annie van Deventer

Onder de stroom van pocketbooks, die jaarlijks van de persen rollen verscheen in de afgelopen tijd een aantal titels, die om meer dan één reden het lezen en bezitten waard zijn. We noemen hier "De moord op Trotsky" van Isaac Don Levine en Trotsky's Dagboek in de Verbanning.

Het eerstgenoemde boekje geeft een duidelijk verslag van de voor-geschiedenis, de voorbereiding en de uiteindelijke uitvoering van de aanslag op Trotsky, welke hem het leven zou kosten. Reeds in 1948 was over deze zaak een boek van Julian Gorkin verschenen, een spaanse socialist die onmiddellijk na de moord met zijn onderzoekingen was begonnen, maar door allerlei hem door de Amerikaanse regering in de weg gelegde moeilijkheden pas in staat was zijn boek in het bovengenoemde jaar te publiceren.

Isaac Don Levine (een agent van de Amerikaanse geheime dienst) geeft de feiten en achtergronden, zoals die bij Gorkin te vinden zijn, maar hij heeft er een aantal tot nu toe onbekende feiten en resultaten van onder-

zoekingen bijgevoegd, welke met nog meer zekerheid aantonen, dat de moord-aanslag op Trotsky het werk is geweest van Stalin's GPOe. De stijl van de schrijver is wat amerikaans-sensationeel, maar wie het in de eerste plaats om de feiten en hun achtergronden gaat raden wij aan om, voorzover zij dat nog niet gedaan hebben, zich dit boekje aan te schaffen.

Wat wij ook met warmte aanbevelen is Trotsky's "Tagebuch im Exil", (Dagboek in de Verbanning). Dit is een duitse pocketuitgave. Tot op dit moment is er, voorzover wij weten, nog geen nederlandse vertaling verschenen. Wel is er een uitgave in de engelse taal. Het ontbreken van een nederlandse vertaling is bijzonder jammer, daar het een treffend boek is in meer dan één betekenis. Natuurlijk allereerst door de politieke analyses uit het tijdvak-1934. Trotsky was toen in Frankrijk en had geen enkele mogelijkheid politiek actief te zijn. Contacten met kameraden waren schaars en zo zette hij zich ertoe om gedurende ongeveer acht maanden een dagboek bij te houden. Dit llopt tot kort nadat hij (tijdelijk) asiel had gekregen in Noorwegen.

Wij gebruikten hierboven het woord treffend en inderdaad wordt men getroffen en ontroerd wanneer hij naast en tussen zijn politieke beschouwingen het beeld schildert van zijn metgezellin in zovele jaren van strijd, verbanning en leed. Met welk een respectvolle bewondering, liefde en vaak verwondering beschrijft hij Natalia Sedev. Verwondering over haar uithoudingsvermogen, over haar voortdurendezorg om hem en over haar geestkracht. Over de wijze, waarop zij bijvoorbeeld muziek beluistert en waarop zij lijden kan zonder een klacht. Hij roept zich hun jonge jaren voor de geest en filosofeert over jeugd en ouderdom en geeft ons deze uitspraak ter overdenking: "Het leven is een harde noot, indien men niet wil ondergaan of cynisch worden kan men het slechts meester worden, wanneer men door een grote idee wordt beheerst, welke de mens over zijn persoonlijke ellende, over zijn zwakheid en veel trouwe-loosheid en gemeenheden heenhelpt."

Wij geloven, dat wij door dit aan te halen het boek voldoende aanbevolen hebben.

o o

In de hier volgende pagina's beginnen wij de publicatie van een studie door Michel Pablo: Vier politieke hoofdproblemen van onze tijd. In het eerste, in dit nummer opgenomen hoofdstuk houdt kam. Pablo zich bezig met de huidige conjunctuur van het kapitalisme. In de volgende nummers van De Internationale zullen achtereenvolgens verschijnen de hoofdstukken: De atoomoorlog - historische nederlaag van de mensheid; De destalinisatie en zijn vooruitzichten; De verrijking van de theorie van de permanente revolutie.

Wij menen, dat kam. Pablo met deze studie een uiterst belangwekkende bijdrage heeft geleverd tot de marxistische theorie, toegepast op het huidige historische tijdperk en wij raden onze lezers aan er met aandacht kennis van te nemen.

Tot onze spijt was kam. Eduard Verheyen niet in de gelegenheid zijn publicaties over Indonesië in dit nummer voort te zetten. Wij hopen echter in het volgende nummer van De Internationale de draad van kam. Verheyen's studie weer te kunnen opnemen.

VIER POLITIEKE HOOFDPROBLEMEN VAN ONZE TIJD.

1. De huidige conjunctuur van het kapitalisme

Door en sedert de tweede wereldoorlog is de mensheid in een uitzonderlijk proces getreden van een buitengewone, zich versnellende en daardoor steeds grotere vlucht van de productiemiddelen.

De in de laatste twintig jaar gemaakte vorderingen op het gebied van nieuwe productiekrachten - atoomenergie, automatisering, verschillende technologische verworvenheden, macht van de chemische analyse en synthese, de door de toepassing van zonneënergie mogelijk geworden industrialisatie enz. - overschaduwden verre alle veroveringen gedurende de laatste duizend jaar door de mensheid gemaakt en verrijken haar collectieve macht over de Natuur met nieuwe en fantastische afmetingen.

Deze vorderingen - waarvan de niet-ingewijde nauwelijks de uitgestrektheid, de ingewikkeldheid, de dynamiek, de revolutionaire gevolgen op alle terreinen van het leven van de maatschappij en van het individu kan vatten - zijn voor de meesten op tastbare wijze belichaamd zowel in de verschrikkelijke, steeds groter wordende macht van de atoomwapens, intercontinentale en planetaire raketten en ruimteschepen als in de onophoudelijk groeiende productie van de moderne geautomatiseerde industrie, die een vloedgolf van nieuwe en gevarieerde producten van voortdurend betere kwaliteit op de markten van de gehele wereld uitstort.

De ondergaande kapitalistische wereld, die aan de vooravond van de tweede wereldoorlog duidelijk de sporen droeg van de ondergang schijnt op wonderbaarlijke wijze verjongd te zijn, terwijl zij steeds ontzaglijker productiekrachten uitstoot, die worden verdubbeld door de sector van de Arbeidersstaten, de USSR voorop, die op hun beurt eveneens zijn gegrepen door hetzelfde proces van een hoge productieve dynamiek.

Dit beeld kan bij een eerste, oppervlakkige beschouwing ernstige vragen oproepen voor de revolutionair-marxistische stroming wanneer deze blijft vasthouden aan de opvattingen en schema's, welke door de nieuwe werkelijkheid hun geldigheid hebben verloren.

Deze vragen omvatten vooral een tweetal; hoe moet de dynamiek worden verklaard van de, globaal genomen, voortdurende hoogconjunctuur van de ontwikkelde kapitalistische landen; welke vergelijking dient te worden getrokken tussen de sector van de wereldeconomie en die van de 'Derde Wereld' aan de ene kant en die van de Arbeidersstaten aan de andere kant.

Opdat een duidelijke theoretische conclusie worde getrokken uit deze vragen -waartussen trouwens een wisselwerking bestaat- is het noodzakelijk in de kapitalistische sector de vier wezenlijke, centrale punten van hun productieve opgang en hun dialectische ontwikkeling in de tijd te onderscheiden, te weten: de Verenigde Staten, Engeland, West-europa en Japan.

Gedurende een hele periode, lopende van de oorlog tot het begin van de jaren vijftig blijft het centrale punt nr 1 van de activiteit en de dynamiek van de kapitalistische economie de Verenigde Staten.

De oorlog en zijn gevolgen vormden de motor, die dit land in het tijdperk van de moderne revolutionaire omvormingen slingerde en die het de markten voor niet-militaire goederen verzekerde.

De behoeften van de oorlog hebben zonder moeite enorme massa's te accumuleren kapitaal verslonden, dat voortkwam uit de toenemende staatsschulden en uit de kapitalisering door de staat en de monopolies van een deel van de meerwaarde, voortgebracht door de producenten van de gehele wereld, voor wie de Verenigde Staten in die tijd als bijna enige fabriek dienden.

Dankzij dit accumulatieproces, dat zonder hindernissen en op grote schaal kon plaatsvinden hebben de V.S. zich als eersten en met een belangrijke voorsprong kunnen werpen in het accumulatieve proces van de moderne productieve vooruitgang, dat aanvankelijk ook zelf werd verscherpt door de behoeften van de oorlog.

De Verenigde Staten hebben de voorsprong, welke zij tot in het begin van de jaren vijftig hadden verworven, gehandhaafd door te profiteren van de afwezigheid van een effectieve concurrentie, van de onmetelijke behoeften van de wederopbouw in Europa, van het beginnende industrialisatieproces in tal van landen van de 'Derde Wereld'.

Intussen hervonden echter de andere traditionele centrale punten van de economische wereldactiviteit, mede door de hulp van de V.S. hun dynamisme: Engeland, continentaal West-Europa, Japan.

Ongeveer tien jaar later, in het begin van de jaren zestig ziet de balans van deze ontwikkeling er als volgt uit:

De Verenigde Staten hebben in toenemende mate hun overmacht in atoombewapening verloren ten gunste van de USSR en hun handels- en industriële overmacht in de boezem van de kapitalistische wereld ten gunste van de andere, herstelde kapitalistische mogelijkheden en meer in het bijzonder ten gunste van enerzijds het Europa van de Zes en anderzijds Japan.

In de globale uitbreiding van de kapitalistische productie sinds de oorlog neemt het aandeel van de V.S., gevolgd door Engeland, af tegenover dat van het Europa van de Zes en dat van Japan. In een eerste fase is deze ontwikkeling nog niet uitgemond in een werkelijke crisis, maar slechts in 'recessies', want er bestaan nog steeds marges voor de ontwikkeling van het geheel van de kapitalistische economie, ofschoon die ongelijk zijn voor elk van haar sectoren.

De theoretische vraag, die zich voordoet, is die naar de bepaling van het nauwkeurige karakter van deze marges, welke de totstandkoming van de kapitaalsaccumulatie mogelijk maken in de zin, die Rosa Luxemburg aan dit begrip gaf, te weten de cumulatieve productieve belegging van de meerwaarde in een vergrote productie voor effectieve nieuwe markten: 1)

Deze marges worden naar onze mening gevormd door een dialectische wisselwerking van een geheel van factoren, waarvan de meest fundamentele zijn:

De versnelde hernieuwing van het constante kapitaal, gevolgen oorzaak van het permanente technologische proces van onze tijd; een proces, dat een toenemende productiviteit verzekert, terwijl het de gelijktijdige verhoging van de winsten en van de lonen mogelijk maakt; de instandhouding van de vraag door de onvoltooide penetratie van de industriële en commerciële kapitalistische productie in een hele reeks streken (waaronder die van de moederlanden) en van de landen met een nog wezenlijk agrarische economie.

Bij het doordringen van en de ruil met deze nog niet kapitalistische sector maken de industriële landen niet slechts de voortgebrachte meerwaarde, maar ook de belangrijke superwinsten tot kapitaal. Dit als gevolg van de structurele ongelijkheid van de ruil tussen deze twee sectoren en voornamelijk als gevolg van de 'schaar' van de industriële en agrarische producten, doordat de industriële landen hun eigen industrie-producten duur verkopen en de grondstoffen en agrarische producten goedkoop kopen.

De landbouwsector van elk land blijft tot zijn nadeel bijdragen tot de kapitalistische accumulatie van de nationale industriële sector, zoals het geheel van de landen van de 'Derde Wereld' tot zijn nadeel blijft bijdragen tot de accumulatie van de ontwikkelde kapitalistische landen.

In deze orde van ideeën is het veelbetekenend, dat de landen, die over belangrijke landbouwgebieden beschikken (zoals Nederland, Italië, Frankrijk) een relatief uitgebreidere en meer dynamische ontwikkeling kennen dan de kapitalistische landen, waar deze gebieden reeds belangrijk beperkt zijn (zoals Engeland, de Ver. Staten, België).

Het is bovendien veelbetekenend, dat het tekort op de handelsbalans van de 'Derde Wereld' slechter wordt ten gunste van de ontwikkelde kapitalistische landen en thans geschat wordt op ongeveer vijftien miljard dollar per jaar.

De landen, die de kapitalistische omvorming van het geheel van hun economie hebben voltooid, die moeilijkheden ondervinden tengevolge van de nieuwe, verscherpte wereldconcurrentie bij de bescherming of uitbreiding van hun buitenlandse markten en die eveneens in belangrijke mate de stimulans van de oorlogseconomie hebben uitgeput, treden een fase binnen van betrekkelijke economische stagnatie. Dit is het geval in de Ver. Staten en Engeland, wier industriële productie, indien men rekening houdt met de jaarlijkse groei van de bevolking, reeds verscheidene jaren gemiddeld in de buurt van de stagnatie vertoeft. Dit heeft tot gevolg, dat deze landen bij de geringste verslechtering van de factoren, welke bijdragen tot het onstabiele evenwicht van hun economie, in steeds vaker voorkomende 'recessies' terugvallen, waaruit zij pas weer tevoorschijn komen door de toepassing van sterke doses van allerlei kunstmatige prikkels, waaronder in de eerste plaats nieuwe militaire uitgaven. Maar dit dikwijls en op steeds bredere schaal herhaalde middel leidt onverbiddelijk tot vergroting van de staatsschuld en tot het financiële bankroet.

In deze situatie bevinden zich sinds het begin van de zestiger jaren de Ver. Staten, wier economische stagnatie vergezeld gaat van de meest ernstige op hun geld drukkende bedreigingen, hun geld, dat nog kortgeleden de faam genoot een boven elke twijfel verheven soliditeit te bezitten.

De voortdurend buitensporiger wordende kosten van de voorbereiding van de atoombom dreigen ook het rijke Amerika op de knieën te brengen. Om de komst van een wereldeconomische crisis en van het financiële bankroet uit te stellen zullen de Ver. Staten verplicht zijn de kostprijs van hun industriële productie te verlagen, door middel van enerzijds de verhoging van de productiviteit door de veralgemening van de automatisering en door een groeiende druk op de tot nu toe bestaande tendens tot voortdurende, haast automatische verhoging van de lonen.

Voor een hoogontwikkeld kapitalistisch land als de Verenigde Staten dat ook de stimulans van de oorlogsuitgaven, die zijn productie op het verworven peil moeten handhaven, bijna heeft uitgeput is de enige nog overblijvende stimulans die van de vergrote uitvoer van waren en kapitalen naar buitenlandse markten. Welnu, deze laatste worden in de komende tien jaar de inzet van een steeds scherper dispuut tussen de voornaamste kapitalistische machten en meer in het bijzonder tussen de Ver. Staten en het Europa van de Zes.

Indien deze laatste kapitalistische constellatie niet bestond zou het afgelopen zijn met de dynamische expansie van de kapitalistische economie in de begonnen decade. Want in werkelijkheid heeft de gehele nog overblijvende dynamiek in de kapitalistische sector van de wereld-economie zijn bronnen niet meer in de Ver. Staten noch in Engeland, doch enerzijds in Japan en vooral in de groeiende macht van het Europa van dezes.

De japanse dynamiek moet fundamenteel worden verklaard door de prikkels, welke het reeds ontwikkelde productieapparaat van dat land, voorzien van goedkope, overvloedig aanwezige, geschoolde arbeidskrachten, in de naoorlogse periode heeft ontvangen uit de landbouwhervorming, de massale financiële hulp van de Ver. Staten en uit de snelle specialisatie van de japanse industrie in meer gezochte productiegoederen op de wereldmarkten (kwaliteitsstaalsoorten, auto's, wagons, elektronische machines, optische apparaten enz.).

Door zijn geografische ligging in een uitgestrekt, industrieel nog zeer zwak ontwikkeld gebied, profiteert Japan nog altijd van zijn positie van voornaamste goedkope kwaliteitsfabriek van dit gebied. Maar vooral de verschijning van het Europa van de Zes heeft reeds sinds enige jaren de kapitalistische economie een nieuwe dynamiek ingeblazen, welke tot op zekere hoogte het reeds aangevangen falen van de Ver. Staten tegengaat, maar tegelijk een van de voornaamste, zich thans verscherpende oorzaken van dit falen wordt.

De 'boom' van het Europa van de Zes is vooral een investeringsboom geweest om het productieapparaat te moderniseren en te ontwikkelen met het oog op een berekende uitbreiding van de binnen- en buitenlandse markten, van een daadwerkelijke realisatie van de productieve accumulatie van het kapitaal.

De voornaamste bijdrage van de verenigde markt van de Zes als zodanig was vooral het helpen van de reeds tevoren aangegeven eigen ontwikkeling van ieder land, deze te handhaven en in haar vaart te versterken. Dit heeft een gemiddelde jaarlijkse expansievoet mogelijk gemaakt, (4,1%), die ongeveer het dubbele was van die van de Ver. Staten, maar slechts de helft van die van de USSR. In de mate echter, waarin het Europa v.d. Zes zich in zijn totaliteit industrialiseert, zijn kapitalistische productie de nog niet kapitalistische sectoren binnendringt en verrijkt, overindustrialiseert en -laat ons zeggen- het peil bereikt, waarop het Amerikaanse of Engelse kapitalisme is gekomen, zal het dezelfde organische verstikking kennen en zelf zijn toevlucht moeten zoeken in conjuncturele geneesmiddelen: verhoogde militaire uitgaven, verscherpte concurrentie op de buitenlandse afzetgebieden. Dit stadium zal onherroepelijk aanbreken, als het niet reeds is begonnen.

In werkelijkheid is binnen de Markt v.d. Zes de ontwikkeling ongelijk en raken de meest ontwikkelde landen het eerst buiten adem. Dit is thans het geval met Duitsland, dat in belangrijke mate de prikkels heeft uitgeput, welke in de allerlaatste jaren zijn voortgekomen uit de

uitbreiding van de Europese markt en van de exporten. Evenals in het van de Ver. Staten, het in vergelijking met de andere kapitalistische landen verst ontwikkelde kapitalistische land, raakt Duitsland, het verst ontwikkelde kapitalistische land van al zijn Europese deelgenoten, het eerst buiten adem, terwijl de economische dynamiek eigentis aan de in zekere zin nog onderontwikkelde kapitalistische landen, die nog een achterstand hebben in te halen.

Voor de meestontwikkelde kapitalistische landen, die een peil en verhoudingen bereiken, die te vergelijken zijn met die van de Verenigde Staten, beperkt de ambitie op economisch gebied zich practisch tot het verzekeren van de productievoet, die het verworvene handhaaft, daarbij tegelijkertijd rekening houdend met de groei van de bevolking. Dit kan de 'recessies' slechts doen toenemen en het uitbreken van een werkelijke crisis slechts op het nippertje voorkomen. Doch zelfs dit bescheiden doel zou onder de omstandigheden van een verscherpte internationale concurrentie tussen de kapitalistische mogendheden en tussen hun totaliteit en de Arbeidersstaten slechts bereikt kunnen worden door een verhoogde productiviteit en een steeds meer geperfectioneerd geautomatiseerd productieapparaat. Dit zal overall en in toenemende mate een chronische technologische werkloosheid doen verschijnen, zoals dat reeds het geval is in de Ver. Staten, met alle economische en sociale gevolgen van dien.

Om dit punt te besluiten: de toekomst van de economische dynamiek van het kapitalisme wordt gekenschetst door wat reeds gebeurt in de meest ontwikkelde landen, in de V.S. in het bijzonder, in landen dus, die stagneren en niet in de gebieden als het Europa van de Zes, dat eenvoudig op weg is naar amerikanisering.

De stagnatie op het peil van het verstontwikkelde kapitalisme, in dit geval de V.S., staat klaarblijkelijk geen enkele vergelijking toe met de omstandigheden, die bij de ontwikkeling van het kapitalisme in de vorige eeuw heersten noch met het kapitalisme in de periode van crisis tussen de beide oorlogen noch met de landen van de huidige 'Derde Wereld'. Dit is een kwalitatief verschillende toestand, waarvan het historisch retrograde karakter steeds meer zal kunnen worden afgemeten door vergelijking met de verschillende malen grotere expansievoet, die kenmerkend is voor de Arbeidersstaten.

De tendens tot teruggang vanaf een bepaald, ongetwijfeld hoog peil van de expansievoet van de kapitalistische economie tot die van bijna-stagnatie lokt steeds vaker voorkomende 'recessies' uit en bevat zelfs de dreiging van een werkelijke crisis. Maar vanuit een theoretisch gezichtspunt zou de grens van een dergelijke tendens pas liggen in de totale kapitalistische industrialisatie en penetratie van alle niet-kapitalistische sectoren. Vandaar het belang van de 'Derde Wereld' als opperste reserve van het kapitalisme.

Steeds meer gaan de buitenlandse afzetgebieden in de richting van de 'Derde Wereld' de wezenlijke stimulans worden voor de kapitalistische expansie, ook indien het gaat om het peil van een bijna volledige stagnatie in vergelijking tot wat reeds was bereikt. Dit zal niet nalaten de interkapitalistische concurrentie te verscherpen, evenals die tussen het kapitalisme als geheel en de versterkte economie van de Arbeidersstaten.

De interkapitalistische concurrentie zal de verscherping van de ongelijke ontwikkeling van de kapitalistische economie met zich brengen, doordat de vooruitgang van een van haar sectoren zich voor een groot

deel voltrekt door een dienovereenkomstige teruggang van een andere sector.

Wat de 'Derde Wereld' betreft, deze ziet zich thans geplaatst in de omstandigheden van een toenemende vertraging in verhouding tot de ongetwijfeld verdraagde, maar constante ontwikkeling van de ontwikkelde kapitalistische landen. Dit betekent genszins, dat het gemiddelde van de hordende lijn van zijn economische ontwikkeling niet opgaand is. Het wil slechts zeggen, dat de wanverhouding tussen de ontwikkelde kapitalistische landen en de landen van de 'Derde Wereld' zich verscherpt, en dat de ontwikkeling van deze laatste landen wordt misvormd door de druk, die de ontwikkelde kapitalistische landen uitoefenen op een van hen afhankelijke economie.

In tegenstelling tot de historische ontwikkeling van het Europese en Noord-Amerikaanse kapitalisme, dat zich heeft ontwikkeld door te profiteren van een vrije en haast onbeperkte expansie in de koloniën, moeten de landen van de 'Derde Wereld' zich ontwikkelen tegen de achtergrond van een hooggestructureerd kapitalisme en wiens dynamiek voor een groot deel afhangt van het bestaan juist van een 'Derde Wereld'.

Onder deze omstandigheden kan de werkelijke bevrijding van deze sector slechts komen door het zich structureel losmaken van de imperialistische economie door middel van de Socialistische Revolutie en dankzij de steeds belangrijker wordende culturele, technische en financiële hulp, die de Arbeidersstaten hun in de toekomst kunnen verlenen.

1) Ik verwonder mij nog altijd over de gereserveerde ontvangst, die het fundamentele werk van Rosa Luxemburg over de accumulatie van het kapitaal' in marxistische kringen blijft ontvangen. Ik schrijf dit feit toe aan de omstandigheden, waaronder dit werk is verschenen -aan de vooravond van de eerste wereldoorlog-, welke hebben verhinderd, dat het gekend en dienovereenkomstig bediscussieerd zou worden in de kringen van de revolutionair-marxistische voorhoede van het tijdperk van Lenin, Trotsky en hun ideologische medestanders. Eerst de wereldoorlog en toen de Russische revolutie met haar dringende problemen hebben geen tijd gelaten voor theoretische verdiepingen van de aard als door Rosa ontwikkeld. Met de dood van Lenin begint bovendien de lange stalinistische nacht, die organisch vijandig is aan iedere scheppende, kritische ontwikkeling van het Marxisme. Ik acht de kritieken van Otto Bauer of Boecharin op het werk van Rosa niet waardevol, objectief en diepgaand.

Naar mijn mening moet elke ernstige studie van de huidige ontwikkeling van het kapitalisme uitgebreid rekening houden met de analyse van Rosa, zonder nog te spreken van het gehele gedeelte van haar werk, dat aan het imperialisme is gewijd en dat van een diepte en helderheid van inzicht is, die de latere en onafhankelijk hiervan gemaakte analyse van Lenin van dezelfde onderwerpen zelfs voltooienden verrijken.

Nog steeds in voorbereiding:

°°°

'De Vierde Internationale Wat zij is - wat zij wil' door: Michel Pablo
--

Tegen de prijs van vijftig cent verkrijgbaar bij de administratie van

DE INTERNATIONALE.

Het congres van de PvdA

door: Henk Leusink

Door alle wirwar heen van oppositie en schijnoppositie, van schaamteloos optreden van Suurhoff, van het door de knieën gaan van de 'woordvoerder van de opposanten' (Koopman), slechte voorbereiding en het ontbreken van een linkervleugel, was toch na de belangrijkste stemming één ding duidelijk: de ontevredenheid met de tot nu toe gevoerde NAVO-politiek van de PvdA-leiding was gegroeid, op het congres bedroeg ze ongeveer vijftien percent.

In werkelijkheid is ze veel groter, wat moge blijken uit de volgende twee voorbeelden:

1) Enige afgevaardigden spraken over een grote minderheid in hun afdelingen. De kleine meerderheid bepaalt in zo'n geval natuurlijk hoe er moet worden gestemd.

2) Op het beslissende ogenblik (doorgestoken kaart...?) verklaarde Koopman, een van de samenstellers van het minderheidsrapport, waarin de eenzijdige nationale ontwapening werd verdedigd, uiteindelijk toch niet tegen de resolutie van het partijbestuur te zijn, ook al bevatte die een paragraaf ('punt zes') waarin de eenzijdige nationale ontwapening met klem werd afgewezen en de 'onvermijdelijkheid van het lidmaatschap van ons land van de NAVO' werd vastgesteld. Er stonden immers ook zeveel goede punten in de ontwerp-resolutie (1% hulp voor de 'jonge staten' en dergelijk sussend gekeuvel) en wat nu te doen indien het verwijderen van 'punt zes' toch niet haalbaar bleek - zo ongeveer was Koopmans redenering.

De werkelijke opposanten - zij dus, die bereid zijn om te vechten tegen de honderdprocentige NAVO-politiek van de PvdA-leiding - zullen geen moeite gehad hebben deze schijnoppositie van Koopman te doorzien. Het kamerlid Franssen zich bijvoorbeeld in veel scherpere bewoordingen; een protest tegen of zich distanciëren van Koopmans droevige houding leverde het niet op. Evenmin kwam een van de opposanten met de eis, dat in de toekomst de rechten van de minderheid, van een ieder met een afwijkend standpunt ten aanzien van de bewapeningspolitiek zouden worden erkend. Natuurlijk, een belofte hieromtrent van een dergelijk bestuur zou weinig betekend hebben. Toezeggingen van PvdA-bestuurders, die elkaar slechts de loef afsteken wanneer het erom gaat zich aanvaardbaar te maken als regeringspartner ('medeverantwoordelijkheid dragen' enz., men kent dat wel) betekenen in de praktijk uiterst weinig. Door op dit punt geen eisen te stellen wekt men echter de indruk, alsof een minderheid rechteloos zou zijn. Van verovering van werkelijke posities kan slechts sprake zijn na strijd en die is er in dit congres niet of nauwelijks gevoerd.

Toch heeft dit congres een goede basis gelegd voor het voortzetten en verdiepen van de strijd tegen de atoombompolitiek van de PvdA-leiding. Jongeren verspreidden onder de congresdeelnemers een manifest met de oproep - door ongeveer honderd socialistische jongeren uit vele organisaties ondertekend - het minderheidsrapport te ondersteunen. Het zullen deze jongeren zijn, die de strijd in de partij moeten voortzetten, aansluiting zoekend bij de - ook tijdens het congres - sluimerende anti-kapitalistische, anti-fascistische stromingen. Dit alles zal men dienen te com-

bineren met de acties ten gunste van socialistische ontwikkelingen in de wereld, bijvoorbeeld in Algerije.

Er is nog een ander punt, waarop tot de aanval kan worden overgegaan: de onverhulde aanvallen van Het Parool op alles wat nog maar naar socialisme riekt moeten van een antwoord worden voorzien. Dit dagblad doet nauwelijks onder voor de Volkskrant, dat er altijd als de kippen bij is om de PvdA-leiding inspiratie te verschaffen wanneer het erom gaat de linkerstroming neer te slaan (SDC, Politeia, Vrienden van Politeia....).

Het Parool, de spreekbuis van de uiterst rechtervleugel van de PvdA, had nog vlak voor het congres betoogd, dat het meerderheidsrapport haar eigenlijk nog veel te ver ging en de hoop uitgesproken, dat het congres daar nog wat aan zou doen. Dat Goedhart c.s. hun zin niet kregen wijst erop, dat de PvdA-leiding wel gedwongen is te erkennen, dat een nog scherpere rechtse koers slechts ten goede zou komen aan de PSP (hoe men die partij ook beoordeelt: toch een uitdrukking van de groeiende ontevredenheid met de bewapeningswedloop).

Een wonderlijk congres dus: de leiding wilde bewijzen, dat de leden instemden met het NAVO-spel, men stond klaar om opnieuw de bourgeoisie in de hoogste regionen te helpen bij het bewaren van de 'sociale vrede' en wat daar zo nog meer bij komt kijken. De congresrekening zag er wat anders uit.

Dat was zeker niet te danken aan het gesputter van enkele schamele SDC-restjes, die tot de kathedr wisten door te dringen. Zij brachten het slechts tot wat uitstelmanoeuvres en... ook waardering voor het 'meerderheidsrapport' (Th. van Tijn). Met dit soort 'oppositie' zal men het niet ver brengen, het is in feite nog maar een stap naar de 'oppositie', die toch voorstelt. Nu al echter, na een klein nederlaagje, schrok Ruygers zo, dat het bij de 'beantwoording' niet verder kwam dan tot moeizaam gestotter. Is er dan zoveel meer nodig om hem geheel tot zwijgen te brengen?

Het bewapeningsvraagstuk vormde de hoofdmoot, maar ook op ander terrein bleek er veel kritiek te zijn: voorstellen over Cuba, Politeia, BVD, de voorlichting van Het Vrije Volk over het fascisme, Portugal en Angola, sociaal-economisch terrein (stakingsrecht!). Zonder veel moeite kon de bureaucratie ze echter verwijzen naar een van de vele commissies waarvan deze verziekte partij zo rijk is. Ook hier dus aanknopingspunten genoeg.

Deze zullen echter niet benut kunnen worden zonder dat tegelijkertijd de Nederlandse Unie-'socialisten', die nu nog de lakens uitdelen, worden ontmaskerd als de directe verraders van de arbeidersbeweging, die steeds tot iedere capitulatie bereid zijn.

Voorzover men zijn abonnementsgeld nog niet heeft voldaan wordt men dringend verzocht dit alsnog te doen door f2,50 over te maken op Gemeentegiro Amsterdam: J 4501 ten name J. Jacobs, Leidsekaade 54-III, Amsterdam - C.

STEUNT DE INTERNATIONALE, DE STEM VAN HET REVOLUTIONAIRE
MARXISME VAN DEZE TIJD, VAN DE VIERDE INTERNATIONALE !!!

Draagt bij in ons Persfonds!

EEN TROTSKISTE

in een stalinistisch concentratiekamp anno 1937

(uit: Susanne Leonhard: Gestohlenes Leben, Frankfurt a/m 1956)

Zij was toen 24 of 25 jaar oud en heette Jelena Ginsburg. In het kampziekenhuis van Schor bij Tschibiju trof ik haar in de zomer van 1937. We lagen met z'n drieën in een kleine kamer: mevrouw Smirnowa wier vroegere man, I.N. Smirnow, in het monsterproces van 1936 ter dood veroordeeld en gebracht was, Jelena Ginsburg en ik. Jelena of Lola, zoals zij genoemd werd, wekte vanaf het eerste moment dat wij elkaar zagen mijn levendigste belangstelling. Men kon haar niet knap noemen, want ze had een tamelijk onregelmatig gezicht en keek zelfs een beetje scheel, maar in haar ogen gloeide het vuur van diegenen die strijden om de diepste waarheden te leren kennen, van diegenen die fanatiek hun doel najagen, dat hoge doel waaraan zij hun leven gewijd hebben. Lola's trouw aan haar overtuiging en haar politieke ernst konden hun aantrekkingskracht op mij niet missen, immers, ik was zelf van jongs af aan een waarheidszoekster en een van één idee bezeten strijdster geweest.

Jelena Ginsburg lag in het ziekenhuis ten gevolge van een honger-

staking van twee weken, die evenwel door gedwongen kunstmatige voeding zonder sukses gebleven was. Weliswaar voelde Lola zich nog tamelijk zwak, maar zij was niet meer bedlegerig, en daar ook ik nu en dan een uurtje mocht opstaan, gingen wij samen naar buiten, om ongehoord te kunnen discussiëren. Maar hoe discussiëren! Mijn paar woorden russisch waren in de verste verte niet genoeg om politieke gesprekken te voeren. Lola kende wat frans en wat Duits.

Haar vader was voor de Revolutie een kleine uitdrager geweest, later werkte hij in de bouw. Lola was de oudste van 7 kinderen. Haar hele jeugd was door de bitterste nood overschaduwd, die ook na 1917 natuurlijk niet plotseling geëindigd was. Maar in tegenstelling tot haar ouders, die analfabeten waren, hadden zich voor Lola na de Revolutie de deuren van de school geopend.

Men weet, hoe gebrekkig de algemene vorming was, die de scholen gedurende de eerste tien jaren na de Oktoberrevolutie aan de Sowjet-

De schrijfster van "Gestohlenes Leben" verbleef twaalf jaar in Concentratie-kampen in de Sowjet-Unie, nadat zij om aan de concentratiekampen van Hitler te ontkomen, maar dit land gevlucht was. Het boek zelf geeft - in vergelijking met soortgenoten - rustige en objectieve schildering van de toestanden tijdens het toepunt van Stalins macht.

In het tweede deel beschrijft zij een ontmoeting met een Trotskiste, wat zij schrijft, onthult op schokkende wijze de heldhaftige houding van onze Russische kameraden.

Ook in allerlei andere opzichten stelt Susanne Leonhard de stalinistische historie-ervalsing aan de kaak.

Und zuletzt, des Lichts begierig,
Bist du, Schmetterling, verbrannt.

J.W. Goethe:
"West-östlicher Divan"

jeugd verschaften. Er waren geen leerkrachten en geen leermiddelen beschikbaar, er waren te weinig schoolgebouwen; boeken en schriften waren helemaal nergens te vinden; vaak waren er geen kolen om de scholen te verwarmen; vaak ook kwamen de kinderen niet, omdat ze noch schoenen noch jassen hadden, omdat ze thuis moesten helpen, of omdat er niets te eten was. Maar Lola's enthousiasme voor de school had geen grenzen gekend.

Ze ging barrevoets naar school, ze ging zonder jas, ze ging er hongerig heen, als ze maar mocht leren. Een onderwijzeres bemoeide zich met haar, gaf haar boeken en leerde haar talen. De ouders beviel het vele lezen vaak niet helemaal, ze belastten Lola met huishoudelijke plichten. Lola wist ook hier een oplossing voor. Ze stond heel vroeg op, verzorgde vroeg haar jongere broertjes en zusjes, werkte na schooltijd in de zaak, stond urenlang in de rij voor brood met een boek in de hand en leerde 's nachts bij een petroleumlampje, dat de onderwijzeres telkens voor haar vulde.

Lola werd lid van de Komsomol en verkreeg na het aflopen van de school een baantje aan het secretariaat van de Komsomol. Ze was gelukkig met haar vorming waarvan ze de gebrekkigheid niet vermoedde, en was trots op haar wetenschap, waarmee men -zoals zij meende- de wereld niet slechts veroveren, maar ook zou kunnen veranderen.

De fraktiestrijd in de Russische Communistische Partij gedurende Lenins ziekte en na zijn dood, het veertiende Partijcongres met haar beslissende politieke gevechten, het vijftiende congres waarop de volledige Oppositie uit de partij gestoten werd, en -last not least- de verbanning van Trotsky naar Alma-Ata: al deze gebeurtenissen op Stalins weg naar de alleenheerschappij en onvijlbaarheid had Lola Ginsburg nog niet bewust meebeleefd.

Ze wijdde zich toen nog met enthousiasme aan de taak het socialisme in de enige Arbeidersstaat van de wereld te helpen opbouwen. Pas in de jaren 1929/1930, toen de ontkoelakkisering als hoofdprobleem op de dagorde stond, begon het 17-jarige Komsomol lid zelfstandig over politiek-theoretische vraagstukken na te denken. Na zware innerlijke strijd sloot ze zich bij de Trotskistische Oppositie aan. Als tegenstandster van Stalin werd ze in 1934 gearresteerd.

In het politieke quarantaine-kamp in Werchne - Oeralsk, waarin zij haar vrijheidsstraf moest ondergaan werd haar politieke hogeschool. In deze gevangenis vonden oppositionelen van alle politieke schakeringen elkaar: aanhangers van de "arbeidersoppositie" en van de "arbeiderswaarheid", trotskisten, Sinowjewisten, "democratische-centralisten", leden van de Sapronow-Oborin-groep en vertegenwoordigers van andere oppositionele frakties. Het regiem in deze gevangenis moet toen werkelijk nog mild zijn geweest. Voor de politieke gevangenen was een bibliotheek met een rijke inhoud beschikbaar, en ze konden ongehinderd met elkaar spreken. Verhitte politieke discussies werden hier uitgevochten: over het begrip staatskapitalisme en over partijdemocratie, over de bureaucratie onttaarding en over de mogelijkheid om een IV Internationale te stichten.

Lola dankte aan haar meer dan twee jaren durende verblijf in het politieke quarantaine-kamp haar voortreffelijke marxistische vorming en haar grondige kennis van de internationale arbeidersbeweging en de geschiedenis der politieke partijen, die mij altijd weer verbaasd deed staan. In Werchne-Oeralsk leerde JeLena Ginsburg ook de Trotskist Wladimir Smirnow kennen. Er ontstond zich een intieme politieke en innige persoonlijke vriendschap tussen hen, en zij trouwden

in de gevangenis.

Toen de arrestatiegolf in het jaar 1937 tot onvermoede hoogten aanzwol en honderdduizenden politieke geïnterneerden naar de dwangarbeidskampen afgevoerd werden, riep men plotseling ook een groot deel van de ingezetenen van het kamp van Werchne-Oeralsk "opetappe". Wladimir Smirnow kreeg de verzekering, dat hij en zijn vrouw samen naar één van de kampen binnen de poolcirkel zouden worden gestuurd. Desondanks werd Smirnow op een nacht alleen naar Workuta afgevoerd. Lola kwam de volgende dag naar Tschibijju. Men had hen noch toegestaan, van elkaar afscheid te nemen noch had Smirnow zijn hebben en houden dat zich in Lola's koffer in de vrouwen-tent bevond, mogen halen.

Lola protesteerde met een hongerstaking en bombardeerde de kampleiding met verzoeken waarin zij zich nadrukkelijk als de "geïnterneerde trotskiste Jelena Ginsburg" omschreef. Nu moet men weten, dat "Trotskisme" als het verschrikkelijkste meest afschuwelijke vergrijp aangezien werd. Ieder die de onheilspellende T in zijn vonnis had staan, poogde, dit te verzwijgen waar hij dat maar kon. Lola echter noemde zich trots "Trotskiste" en dat nog wel op een officieel verzoekschrift waar niemand haar daarnaar vroeg en ze eenvoudig als "gevangene die en die" had kunnen ondertekenen. Helemaal onnodig leverde ze zich aan de gerechtsdienaren uit. Men kan dit politiek onrijp vinden, men kan over zoveel naïviteit het hoofd schudden, maar mij bestierf de glimlach op de lippen toen ik de heilige ijver in Lola's ogen gloeien zag.

Lola's zucht naar vorming was overigens ook in het ziekenhuis even levendig als ooit. Ergens vandaan had ze zich een franse literatuurgeschiedenis verschaft. Het werk was evenwel niet voor zelfstudie geschreven en Lola ont-

dekte spoedig dat ze te veel hooi op haar vork had genomen. Nu lazen wij het samen. Ook vertelde ik haar uitvoerig de inhoud van vele werken en schetste haar naar hun karakter, hun stijl en hun periode. Bij het bestuderen van deze kleine literatuurgeschiedenis zag Lola pas, hoe weinig ze van de literatuur van de westerse beschavingsgebieden kende. Uit de hele franse literatuur waren voor haar slechts Maupassant en Romain Rolland een -zij het vaag-begrip en vele tegenwoordige schrijvers kende ze niet eens bij de naam. Toen we in een verhaal iets over een diner lazen, zei Lola plotseling met een uit verre verten komend kinderlijk stemmetje: "Rôti? Ik heb nog nooit in mijn leven gebraden vlees gegeten....."

Onze politieke gesprekken voerden we meestal niet in het ziekenhuis zelf. Lola wantrouwde namelijk onze kamergenote Smirnowa. Wij liepen in de voortuin of in het kleine bos dat nog tot de "zone" behoorde. Vaak was haar talenkennis niet toereikend, en onze discussies zouden vastgelopen zijn, als we niet in de 78-jarige ingenieur Edelson een steeds behulpzame tolk hadden gevonden. Edelson was al twaalf jaar in het kamp. Hij kwam uit Baku en was een welgesteld koopman-ingenieur in de petroleumbranche geweest. Toen hij nog jong was had hij veel gereisd. Hij kende bijna de hele wereld en sprak behalve russisch nog vloeiend vier europese talen. Ideologisch-politiek waren Lola en ik natuurlijk mijlenver van de oude ingenieur verwijderd. Hij was de vertegenwoordiger van een ondergegangene wereld, en ons beiden hield hij in het beste geval voor "arme dwazen". Dat verhinderde hem echter niet, ons zuiver menselijk zeer toegenegen te zijn en oprecht medelijden met ons te hebben, omdat ook wij nu eenmaal, vanuit een ander oogpunt uit bekeken als wij, slachtoffer van het door hem zo gehate systeem waren.

geworden.

De trotskiste Lola droomde ervan, beklaagde in een groot politiek proces te worden. Dan zou ze de wereld de waarheid zeggen. Ze zou in het openbaar willen uitschreeuwen, wat de ware oogmerken van het door Stalin op zo'n lage manier belasterde Trotskisme zijn. Ze zou duidelijk willen bewijzen, dat de trotskistische weg de enige juiste weg tot het communisme in Sovjet-Rusland en in Europa zal zijn, de stalinistische weg echter een smadelijk verraad aan de Marxistische leer. Haar aanklacht tegen Stalin, een door trouw aan- en moed uit overtuiging gedragen Philippica (aanklacht vt.), had Lola allang klaar in haar hoofd. Als ze uiteindelijk de communisten van de hele wereld erover ingelicht zou hebben, wat de ware doeleinden van het Trotskisme zijn en waarom Stalin ze bestrijdt, dan zou ze graag willen sterven. Zij weet natuurlijk dat ze met haar optreden haar leven zou verbeuren, want nog steeds heeft Stalin met zijn NKWD (de russische geheime politie, vert.) de onbepaalde macht. Maar haar laatste woorden, daarop hoopte Lola, zouden duizenden nieuwe strijders in de arena roepen.

Dus martelaarster voor de zaak van het Trotskisme te zijn, dat was de wens van haar leven van de jonge Lola. Was zoiets echter in de Sowjet-Unie te verwezenlijken? Lola wilde niet geloven, dat er een mate van politieterrorisme is, die ieder martelaarschap onmogelijk maakt. "Zij holt op de dood af, zoals een mug naar het licht vliegt" zei grootvader Edelson zijn hoofd schuddend. Zo is het ook gegaan.

In september hoorden wij, dat ons transport zich de volgende dagen naar zijn uiteindelijke bestemmingsplaats, Kotschmess, op weg zou be-geven. Jelena Ginnberg ging opnieuw in hongerstaking. Zij wachtte op beantwoording van haar ver-zoeken en wilde daarom niet wegge-voerd worden. De arts, een vriende-

lijke Groeziër, genaamd Kiknadse, nam mij terzijde en vroeg mij, of ik misschien ook hier wilde blijven, dan zou hij als arts zijn veto tegen mijn wegvoering kunnen uitspreken. Ik besloot echter om verder te reizen, het onzekere tegemoet. "Nog nooit heb ik in het kamp zo'n medelijden met mensen gehad als met die twee", zuchtte Kiknadse. "Het is voor russische intellectuelen al zeer moeilijk, als ze in deze omstandigheden geraken. Hoeveel meer dan voor u, een ontwikkelde europese.... En neem nu deze Jelena, dit ongelukkige, fanatieke kind! Het is hartverscheurend. Morgen moet ik weer met de kunstmatige voeding procedure beginnen. 't Is bevolen...."

De dag voor het vertrek ging ik nog eenmaal naar het ziekenhuis, om van Lola afscheid te nemen. Zij lag met door koorts dik opgezwollen lippen in bed en was erg zwak, hoewel zij al verscheidene dagen gedwongen kunstmatig gevoed werd. "Susanne, maak mijn koffer open, ik wil je iets als aandenken geven. Zo kun je toch niet op weg gaan, je zult nog bevriezen", fluisterde Lola. Ze had niet eerder rust, voordat ik een warm bruin trainingspak aannam. Het was zo goed als nieuw en was van Wladimir Smirnow geweest. Daarna gaf Lola mij nog een stel ondergoed van hem, een paar wollen sokken en warme handschoenen. "Het is weliswaar mannen-goed, maar het is altijd beter dan helemaal niets", zei zij lachend. "Ik zal mijn man nooit meer zien, en ook deze dingen kan ik hem niet opsturen. Dan geef ik ze nog liever aan jou en anderen die het nodig hebben, dan dat ik ze aan de G.P.U.-roverbende nalat". Diep bewogen nam ik afscheid van Lola.

Twee jaar later pas, hoorde ik in Adak, dat Jelena Ginnberg in de winter van 1937 in Schor was doodgeschoten.

Samen met haar vielen nog ongeveer tien mensen de kogels van de NKWD ten offer, onder hen bevonden zich: de arts Kiknadse, de zieken-

verpleger Nowack, een verpleegster, de poolse kameraad die bij de kledingdistributie had gewerkt, en de kommandant van de kampplaats Schor. Het hele trotskistische nest is uitgerookt", had één van de Ochrana-soldaten gezegd.

Het absolutisme van het tsarenregiem heeft niet kunnen tegenhouden, dat de woorden van de ter dood ver-

oordeelde moedige Sonja Perowskaja in honderden van haar tijdgenoten voortleefden en aanvaarden om de strijd tegen de tirannie voort te zetten. De terreur van Stalin echter heeft ieder martelaarschap onmogelijk gemaakt. De oppositionele jeugd van Sowjet-Rusland is door de kogels van de NKWD weggemaaid en nauwelijks één levend wezen weet er iets van.

000

BOYCOT VAN DE TELEVISIE

door K. Dubois

De weigering van de musici om mee te werken aan televisie-uitzendingen duurt op moment dat wij dit schrijven vier weken. Afgezien een stuntje met buitenlandse musici die onder valse voorwendsels naar Nederland werden gelokt, hebben er sinds 1 januari 1963 geen musici meer deelgenomen aan televisie uitzendingen.

De strijd van de musici onder leiding van de Nederlandse Toonkunstenars Bond (N.V.V.) is voornamelijk gericht tegen de onwaardige wijze waarop deze werknemers door de omroepverenigingen worden behandeld.

De voornaamste eisen zijn:

Een overeenkomst waarin de arbeidsvoorwaarden worden geregeld; Geen dictaat meer van de werkgevers. Daarnaast wensen de musici ongedaanmaking van de door de N.T.S.-leiding in 1960 eenzijdig ingevoerde verplichting voor de musici die voor de televisie optreden om hun prestatie zonder enige vergoeding af te staan voor de geluidsomroep, de Wereldomroep en de regionale zenders.

De N.T.S. die niet één musicus in dienst heeft, wenst wel alle voordelen van een werkgever die wel mensen in vaste dienst heeft. Reis- en verblijfsregelingen bestaan er niet voor Nederlandse musici, als zij ziek worden, zijn zij zonder inkomen.

De leidingen van de omroepverenigingen (VARA, AVRO, KRO, NCRV en VPRO), die niet als gevolg van kennis van zaken op hun hoge posten komen, doch als gevolg van politieke verhoudingen, vrezen voor elke beslissing die zij moeten nemen. Jaren en jaren worden beslissingen over kleine zaken uitgesteld, omdat de betreffende functionaris liever wacht tot hij de verantwoordelijkheid in de schoenen van een ander kan schuiven.

Na de besprekingen van 4 januari 1963 is er geen contact meer geweest tussen de N.T.B. en de N.T.S.-leiders. Oorzaak.....? Angst voor verantwoordelijkheid bij de N.T.S.-leiders.

De musici zijn het beu, en terecht!

Het conflict heeft voor revolutionaire marxisten enige interessante aspecten. Om te beginnen wordt hier een actie gevoerd voor verbetering van arbeidsvoorwaarden door een groep, die tot de best betaalde musici behoort. Het is geen 'verelendung' die hen tot de stijd dreef, doch verontwaardiging. De haat ontlaadt zich in het bijzonder tegen de VARA, waar het P.v.d.A.-1ste-Kamerlid J. Broeks als de voorman van de werkgevers optreedt. Opmerkelijk was het, dat de onderhan-

delingsdelegatie die met de vakbonden van de musici op 4 januari j.l. sprak, uit 3 VARA-bestuurders en 1 KRO-man bestond. (Broeksz, De Nuyl en Rengeling van de VARA en v.d. Made van de KRO). Alle eisen van de werknemers werden van de hand gewezen, deelde de NTB na de bespreking mede. Opmerkelijk zijn ook de telegrammen die gewisseld werden tussen Mr Burger, voorzitter van de VARA, en de N.T.B.-bestuurders. Deze laatsten hebben herhaaldelijk gevraagd, of de VARA geen onderkruipers zou ronselen. Mr. Burger weigerde een concreet antwoord op deze vraag te geven. De VARA ronselde het orkest Ted Powder.

Ofschoon de N.T.B. aangesloten is bij het N.V.V. heeft dit zich noch vóór, noch tegen de actie uitgesproken. De reden is niet ver te zoeken. De actie van de musici heeft de algemene sympathie. Er is niemand die de partij van de N.T.S. kiest, de Haagse Post en het Handelsblad daargelaten, zij breken alles wat een vakorganisatie doet af. Het NVV-bestuur, dat uit stakingsbrekers van professie bestaat durft niet in te gaan tegen de golf van sympathie met de actie.

De stalinisten hebben in de actie een bijzonder vuil spel getracht te spelen. Naast de N.T.B. bestaan nog de onbetekenende katholieke en christelijke bondjes van artisten, die slechts enkele tiëntallen leden tellen. Er is echter wel een zogenaamde categorale vakbond van orkestmusici, waarbij enige symfonie-orkesten zijn aangesloten, het ORKESTEN VERBOND.

In dit verbond wordt de scepter gezwaaid door o.a. twee musici uit het Concertgebouw, Stotijn en v.d. Kraan en een Rotterdammer, een zekere De Wit. Deze leden van de C.P.N. hebben in de afgelopen week de leiding van de N.T.S. laten weten, dat zij bereid zijn om in de plaats van de N.T.B. onderhandelingen te voeren over een nieuwe overeenkomst. Het ongeluk van de NTS-leiding was, dat de christelijke en katholieke bondjes het spel niet mee wilden spelen. Het onderkruipersplan van het eenheidsfront Broeksz-Rengeling en de discipelen van Paul de Groot ging niet door.

Een jammerlijke mislukking voor Jan Broeksz en Paul de Groot. Een slag in het gezicht van de P.v.d.A., N.V.V. en VARA. Aan deze laatste blijft niets anders over dan de bestuurders, die zich accoord hebben verklaard tot onderhandelingen met het Orkestverbond, tegen de Nederlandse Tonkunstenars Bond om de staking te breken, ONMIDDELLIJKE VERWIJDERING UIT HUN FUNCTIE. Aan de leden van de VARA is thans het woord. Het kan niet langer geduld worden, dat Broeksz en Rengeling hun functies blijven vervullen.

Intussen gaat de actie van de musici verder. De berichten die dagelijks uit Hilversum komen, geven grond voor de verwachting dat de actie niet spoedig zal zijn afgelopen als de VARA-leden niet ingrijpen. Het is een schande voor de VERENIGING VAN ARBEIDERS RADIO-AMATEURS (VARA), dat tegen hem wordt gestaakt door werknemers, die zeer geschoold zijn, hun beste krachten geven, doch op de meest onheuse wijze behandeld worden in de naam van de arbeiders-leden.

tendt protesten naar de pers. Bist vergaderingen van de VARA-afdeling

Stuig uw sympathie met de in actie zijnde musici.

000

De abonnements-prijs is verhoogd tot f. 4,== per jaar. Hiervoor zal de INTERNATIONALE echter twaalf- in plaats van zes-maal per jaar verschijnen! Maakt u deze f. 4,== even over aan de administratie van ons blad?